

GŁOS TOMASZOWSKI

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

CZWARTEK 15 LIPCA 1948 ROKU.

Nr 193 (1118)

Zamach na Togliattiego!

Morderca - nasłany przez reakcję - dokonał zamachu na generalnego sekretarza Włoskiej Partii Komunistycznej

Stan zdrowia Palmiro Togliattiego jest poważny

RZYM (PAP). — W środę w godzinach południowych dokonano zamachu rewolwerowego na Palmiro Togliattiego w momencie, kiedy wychodził z parlamentu.

Togliatti został przewieziony natychmiast do szpitala, gdzie prof. Valdoni, główny chirurg szpitala, dokonał operacji. Pierwszy opublikowany komunikat stwierdza, że stan zdrowia Togliattiego jest poważny. Dokonano transfuzji krwi. Zamachowiec został natychmiast aresztowany.

plywają nieprzerwanie nie tylko z peryferii, ale nawet spoza Rzymu. Na wylotach ulic, prowadzących do parlamentu, ustawiono barykady.

W Livorno wszystkie oddziały policyjne zostały rozbrojone. Równocześnie na ulicach tego miasta pojawiły się samochody pancerne, uzbrojone w działka, które otworzyły ogień na ludność, powodując śmierć 6-ciu osób.

Począwszy od godz. 12-ej w południe dzielniki we Włoszech przestały wychodzić. Radio nie funkcjonuje. Nadawane są tylko komunikaty. Wszystkie sklepy zostały zamknięte. Ruch uliczny całkowicie zamari.

O godz. 18-ej rozpoczął się na placu Colonna w Rzymie potężny wiec, na którym przemawiać będzie poseł komunistyczny Paietta. Jednocześnie odbywa się nadzwyczajne posiedzenie rady naczelnej związków zawodowych, na którym rozpatrywana jest sprawa proklamowania strajku powszechnego w całych Włoszech.

(Dalszy ciąg wiadomości o zamachu na tow. Palmiro Togliatti i rozwoju wydarzeń we Włoszech — patrz str. 2-ga).

RZYM (PAP). — Włoska opinia publiczna została głęboko wstrząśnięta wiadomością o zbrodnym zamachu dokonanym na przywódcę komunistów włoskich Palmiro Togliattiego. Wskazuje się na to, że organ saragatowców „Umanita” w artykule wstępnym zamieszczonym w dniu wczorajszym wyzywał wyraźnie do zamordowania Togliattiego, pisząc: „Togliattiego i jego zwolenników należy zlikwidować”.

De Gasperi jest winien

Na ulicach Rzymu ukazały się nadzwyczajne wydania dzienników. W organie partii komunistycznej „Unita” zamieszczono odezwę, uchwaloną przez kierownictwo partii. W centralnym organie partii socjalistycznej „Avanti” ukazała się deklaracja kierownictwa so-

cialistów włoskich, utrzymana w podobnym duchu co odezwa partii komunistycznej. Na na czele miejsca „Avanti” zamieszczono wielkimi czcionkami tytuł: **Rząd jest winien!**

„Avanti”, podaje również, że zamachowiec — Antonio Pallante, był korespondentem naczelnego organu chrześcijańskich demokratów „Il Popolo” w Katanii, uprzednio zaś współpracował w dzienniku partii qualanquistycznej „Buon Senso”.

Pallante był we wtorek na posiedzeniu Izby deputowanych, na które dostał się na pod-

stawie biletu wstępu otrzymanego przez posła chrześcijańsko - demokratycznego Francesco Turnaturi.

RZYM (PAP). — Korespondent PAP donosi telefonicznie z Rzymu o godz. 18-ej:

Przed 2 godzinami stanęły we Włoszech wszystkie pociągi. W parlamencie włoskim toczy się dyskusja nad wotum nieufności dla rządu. Przemawiali deputowani komunistyczny Paietta i socjalista Nenni.

Wszystkie place wokół parlamentu są zablockowane przez tłumy robotników, które na-

Narada aktywu wojewódzkiego PPR wita uchwały Plenum KC PPR

W dniu wczorajszym odbyła się narada aktywu partyjnego PPR z terenu województwa łódzkiego. Na naradę przybyli liczni aktywiści z powiatów, gmin i gromad naszego województwa. Referat o uchwałach lipcowego plenum Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej wygłosił pierwszy sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PPR, tow. Marian Minor.

Dyskusja, jaka rozwinęła się nad referatem, była żywa i interesująca. Analizując uchwały Komitetu Centralnego dyskutanci licznymi przykładami z terenu wykazywali ich słuszność i wyciągali z uchwał konkretne, praktyczne wnioski.

Poruszając zagadnienie oszczędności przywódców KPJ, tow. Szeliga (Radomsko) oświadczył: „Uchwała Biura Informacyjnego o sytuacji w KPJ jest słuszną i celową. Jesteśmy dumni z przynależności naszej Partii do Biura Informacyjnego. Jesteśmy dumni, że walczymy o rzeczywiste interesy klasy robotniczej i polskich mas ludowych, że kraj nasz opiera się na sile Związku Radzieckiego i bratnich krajów demokratycznych i wzywamy re-

wolucyjnych robotników Jugosławii, aby zmusili przywódców KPJ do zawrócenia z manowców, a jeśli przywódcy ci nie potrafią tego uczynić, aby wysunęli nowe, rewolucyjne kierownictwo KPJ, które poprowadzi klasę robotniczą Jugosławii właściwą drogą”.

W podobny sposób wypowiadali się w tej sprawie i pozostali towarzysze.

Następni mówcy podkreślili w szczególności tezę referatu i uchwał KC, stwierdzając, że błędy jugosłowiańskie winny być ostrzeżeniem i dla naszej partii przed popełnieniem podobnych błędów.

Interesujące były wypowiedzi dyskutantów w sprawie podstaw ideologicznych Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej, w szczególności w sprawie programu socjalistycznego na terenie wsi. Tow. Porczyński (Opoczno) podkreślił, iż winniśmy lepiej, niż dotychczas dostrzegać fakt zróżnicowania wsi, istnienie w niej wroga klasowego — bogacza wiejskiego i sojusznika klasy robotniczej — chłopca małorolnego i średniorolnego i tę walkę, która się toczy między bogaczem wiejskim a biednym chłopem. Organizacje partyjne winny wzmocnić swoją pracę na terenie spółdzielczości wiejskiej. „Bywa, że w niektórych spółdzielniach rej wodzi bogacz wiejski, co to ma i własny siewnik i żniwiarkę i dużo inwentarza żywego. Jasnę, że taki „spółdzielca” działa na szkodę chłopów małorolnych, jasne, że taki „spółdzielca” nie jest zainteresowany w tworzeniu ośrodków maszynowych, niezbędnych dla przeobrażenia oblicza wsi”.

O pracy wiejskich kół partyjnych mówił również tow. Suski. Wezwał on do dbałości o czystość szeregów partyjnych, do oparcia kół wiejskich na robotnikach rolnych i chłopach

mało- i średniorolnych. „Tam, gdzie koło opiera się na bogaczach wiejskich organizacja partyjna kuleje”.

W dyskusji zabrali jeszcze głos tow. tow. Rączka (Pabianice), Woźniak (ZWM), Brzóska, Gil, Góra i Scholl. Wszyscy podkreślili swoją całkowitą solidarność z uchwałami plenum KC i pełną gotowość do ich realizacji.

Podsumowania dyskusji dokonał tow. Ochab, który wzywał do walki przeciw każdej próbie szerszenia przez wroga klasowego zamętu w związku ze sprawą KPJ. Tow. Ochab wezwał aktywistów województwa łódzkiego do wzmocnienia pracy partyjnej, do rozszerzenia sieci kół partyjnych w gminach i gromadach wiejskich w oparciu o robotników rolnych i o chłopów mało- i średniorolnych. „Partię naszą czekają poważne boje z wrogiem klasowym w mieście i na wsi. Boje te partia nasza wygra” — zakończył tow. Ochab przy entuzjastycznych oklaskach zebranych aktywistów.

Jednogłośnie i przy burzliwych oklaskach zebrani uchwalili również rezolucję, wyrażającą całkowitą solidarność aktywu łódzkiego z uchwałami plenum Komitetu Centralnego. „Uchwały plenum KC — czytamy między innymi w rezolucji — postawiły przed nami konieczność zwrócenia bacniejszej uwagi na kapitalistyczne elementy w mieście i na wsi. Oczyszczenie z tych elementów zarządów spółdzielni, zarządów Samopomocy Chłopskiej i Rad Narządowych pozwoli nam okazać szerszą pomoc biednemu i średnio-rolnemu chłopstwu w podniesieniu jego dobrobytu poprzez zmechanizowanie obróbki roli za pośrednictwem ośrodków maszynowych, rozwój spółdzielni, a zwłaszcza spółdzielni wytwórczych.

Odsławiamy „Międzynarodówkę” zakończono naradę, po czym aktywiści rozjechali się w teren, by przenieść do mas członkowskich historyczne uchwały plenum KC.

Odpowiedź ZSRR na noty USA, Anglii i Francji w sprawie Berlina

LONDYN (PAP). Ambasador ZSRR w Londynie Zarubin wręczył w środę ministrowi stanu Mac Neil'owi odpowiedź rządu radzieckiego na notę Wielkiej Brytanii w sprawie sytuacji w Berlinie.

Treść odpowiedzi radzieckiej nie została jeszcze opublikowana.

Jak donoszą, ambasador ZSRR w Paryżu Abramow wręczył odpowiedź radziecką w sprawie Berlina ministrowi Bidault, a ambasador ZSRR w Waszyngtonie Paniuszkin — sekretarzowi stanu Marshallowi.

Komunikat

W dniu wczorajszym w sali Dzielnic Śródmiejskiej-Prawej PPR przy ul. Gdańskiej 75 w Łodzi obradowała narada aktywu łódzkiej organizacji PPR przy udziale przedstawiciela KC PPR tow. Edwarda Ochaba. W obradach brali udział przedstawiciele WK PPS w osobach tow. tow. St. Duniaka, W. Stawińskiego, red. A. Pokorskiego, Bugajskiego oraz red. Soltana.

Referat o wynikach Plenum Komitetu Centralnego PPR z dnia 6 i 7 lipca wygłosił I-szy sekretarz PPR tow. Ignacy Loga-Sowiński.

W dyskusji zabralo głos około 20 mówców. Narada przyjęła jednomyślnie rezolucję solidaryzującą się ze stanowiskiem Biura Informacyjnego w sprawie sytuacji w KPJ. Narada z uznaniem powitała uchwały Plenum KC PPR nakreślające wytyczne dalszej walki klasy robotniczej i mas pracujących o Polskę sprawiedliwą, o Polskę socjalistyczną.

W toku obrad nadeszła wiadomość o zamachu dokonanym na przywódcę Komun-

istycznej Partii Włoch tow. Palmiro Togliattiego. W rezolucji, którą zamieszczamy poniżej, zebrani napiętnowali zbrodnie agentów reakcji włoskiej i anglosaskiej.

Obszerne sprawozdanie z przebiegu narady aktywu łódzkiego PPR zamieścimy w numerze jutrzejszym.

Jesteśmy z Wami robotnicy włoscy!

My, przedstawiciele robotniczej Łodzi, obradowaliśmy właśnie nad sprawą naszego dalszego budownictwa socjalistycznego, gdy nadeszła wiadomość o zamachu na towarzysza Palmiro Togliatti, sekretarza generalnego Włoskiej Partii Komunistycznej, Waszego wernego sprawie robotniczej przywódcy.

My, zebrani na naradzie aktywu partyjnego PPR, działacze robotniczej Łodzi PPR-cy i PPS-cy, — wyrażamy swoje najgłębsze oburzenie dla bandyckich podłych faszystowskich metod chadeckich naśladowców Hitlera i Musoliniego. Kule zbirów, agentów de Gasperi, szluga gwałtownicy amerykańskich, wymierzono w pierś robotniczych działaczy rewolucyj-

nych — wierzymy w to głęboko — nie zlamają ani Komunistycznej Partii Włoch, ani włoskiej klasy robotniczej.

W imieniu łódzkiej klasy robotniczej zaszliśmy Wam życzenia rychłego powrotu do drogi towarzysza Togliattiego.

Wierzymy, że Komunistyczna Partia Włoch i lud włoski potrafią adrepcie zamach reakcji na wolność narodu włoskiego. Bądźcie w tej walce Waszej przekonani, że klasa robotnicza Polski, że lud polski — jest z wami!

Niech żyje bohaterki proletariatu włoski! Niech żyje Komunistyczna Partia Włoch! Niech żyje tow. Togliatti!

Narada aktywu PPR m. Łodzi.

Nowa powieść »Głosu«

Już w najbliższych dniach rozpoczynamy druk naszej nowej powieści!

Kronika Tomaszowa Wieś i miasto przed Świętem Odrodzenia

KOMU WINSZUJEMY

Czwartek, 15 lipca 1948 r.
Dziś: Franciszka

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Straż Pożarna — 51
Milicja Obywatelska — 47
Dworzec Kolejowy — 4
Komitet PPR — 46
Komitet PPS — 166

KINA

Kino „Przedwiośnie” wyświetla film produkcji amerykańskiej pt. „Meżczyźni w jej życiu”.

ADRES REDAKCJI:

Tomaszów, ul. św. Antoniego 26, tel. 46

Tegoroczny obchód Święta Odrodzenia w dniu 22 lipca będzie nosił charakter powszechnej i radosnej manifestacji społeczeństwa na rzecz zwycięskiej walki o pokój, wzmożenia wysiłku pracy w oparciu o jedność ruchu robotniczego i sojusz robotniczo-rolniczy.

Do zbliżających się uroczystości aktywnie przygotowują się wszystkie organizacje społeczne m. in. Towarzystwo Przyjaciół Zolnierza, Związek Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację i Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

Jednym z naczelnych haseł, wysuniętych przez Tow. Przyjaciół Zolnierza jest jedność narodu z żołnierzem polskim. W przeddzień obchodu w świetlicach TPZ zorganizowane zostaną akademie z bogatym programem artystycznym, w których udział wezmą teatry wojkowe i żołnierze miejscowych jednostek. W dniu święta koła TPZ zorganizują zabawy ludowe w parkach miejskich, masowe imprezy sportowe, na wsi zaś zabawy przy ognisku.

W świetlicach TPZ będą wystawione fotografie nagród, ufundowanych przez TPZ dla zwycięzców zawodów sportowych Wojska Polskiego.

Przygotowania do obchodu Święta Odrodzenia objęły również wszystkie koła terenowe Związku Uczestników Walk o Niepodległość i Demokrację. Koła terenowe zwrócą szczególną uwagę na masowy udział w święcie dzieci, członków organizacji. Odezwa, wydana z okazji tej do dzieci, głosi doniosłość wydania Manifestu Lipcowego, nawołując do jak naliczniejszego udziału w uroczystościach. W Domach Dziecka odbędą się przedstawienia ludowe, tańce, zabawy itp. Dzieci polskie w Poznaniu podejmą w dniu tym dzieci partyzantów francuskich — członków Ruchu Oporu.

Oddziały Związku nad morzem podejmą mówić będą grupę dzieci czeskich.

Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, jako jedno z naczelnych haseł w dniu Święta Odrodzenia, wysunęło hasło pogłębienia przyjaźni polsko-radzieckiej. Koła Tow. Przyjaźni Pol-Radz. pomagać będą komitetom obchodowym w organizowaniu akademii, pokazów filmowych i teatralnych oraz występów zespołów świetlicowych.

Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej nawiązało również kontakt z Filmem Polskim, który wyświetlać będzie w dniu tym m. in. radzieckie filmy dokumentarne, obrazujące wkład ZSRR w dzieło oswobodzenia Polski, oraz pomoc w odbudowie.

Kronika milicyjna

Smak Marta, Tomaszów, Wojska Polskiego 18, została odprowadzona na komendę MO za uprawianie paserstwa.

Za opilstwo i awantury zostali zatrzymani i osadzeni w areszcie ob. Kotynia Tadeusz Tomaszów, Jerozolimka 3. Nowak Stanisław, Tomaszów, Tekli 2, Florczak Władysław, Tomaszów, Zawadzka 20 oraz Ostrowski Stanisław, Pietruszkiewicz Adam, Wennecki Stefan, Przybysz Władysław i Kozarowski Stefan.

Został odprowadzony na komendę MO w Tomaszowie chłopczyk, który jak zeznawał, nazywa się Mazurkiewicz Zbigniew.

Osadzono w areszcie ob. Dymalskiego Romana, Tomaszów, Tekli 8, który w stanie

pijanym pobił ob. Wojciechowskiego, współwłaściciela restauracji „Pod Górka”.

Zatrzymany przy przenoszeniu przedży ob. Sikora Franciszek, Tomaszów, Jasna 18, usiłował przekupić eskortującego go milicjanta. Obrotnego kombinatora osadzono w areszcie.

Za kradzież biżuterii ob. Pieszkiewiczowi zostali osadzeni w areszcie Gliński Antoni, Łódź, Zeromskiego 75, oraz Hajdys Bolesław, Tomaszów, Antoniego 22.

Podczas rewizji znaleziono w mieszkaniu ob. Baranowskiego Stanisława 60 kg mięsa wieprzowego. Mięso zakwestionowano i sporządzono protokół.

Gzytajcie „Głos Tomaszowski”

Musimy stać na straży naszego zdrowia

W ostatnich naszych artykułach zwracaliśmy uwagę na katastrofalny stan higieny w wielu punktach Tomaszowa. Opierając się na konkretnych faktach wskazywaliśmy, że istnieją tu liczne „punkty zapalne”, które grożą wybuchem epidemii.

Zdając sobie sprawę, że stan czystości w mieście jest niezadowolający, Zarząd Miejski Tomaszowa wydał w tych dniach specjalne zarządzenie, dotyczące spraw sanitarnych.

W zarządzeniu tym wzywa się między innymi właścicieli domów i placów, administratorów i dozorców domowych by dbali o stan ulic, chodników, podwozy i placów, które muszą być polewane i zamiatane regularnie w godzinach rannych. Przypomina się dalej o konieczności zlewania mlekiem wapienym rynsztoków i ścieków, śmietników i dołów kloacalnych. Klatki schodowe i bramy winny być bielone, malowane, podłogi — myte. Ścieki z nieczystościami powinny być doprowadzone do dołów kloacalnych, lub specjalnych dołów ściekowych nieprzenikliwych i odpowiednio zamkniętych.

Co się tyczy sklepów spożywczych i wszelkiego rodzaju restauracji i cukierni, jak również zakładów fryzjerskich i hoteli to winny one być odnowione do dnia 30 lipca 1948 r., o ile dotychczas nie były odnawiane. Wystawione na sprzedaż artykuły żywnościowe muszą być zabezpieczone przed rekoma kupujących, przed kurzem i muchami. Zarządzenie zwraca dalej uwagę na to, by sprzedawcy napojów chłodzących posiadali płuczki do zmywania szklanek.

Przestrzega się przed czynieniem zakupów w sklepach brudnych lub u pokątnych sprzedawców, których to-

OGŁOSZENIE O LICYTACJI

Browar Państwowy w Tomaszowie-Maz. ogłasza publiczną licytację na sprzedaż dwóch koni (jeden lat 8-letni, kasztan, drugi lat 18 — gniady).

Licytacja odbędzie się na terenie Browaru dnia 23 lipca, w piątek o godz. 11-tej. 92-u

war jest niewiadomej jakości i niewiadomego pochodzenia. Przypomnieć należy, że handel domokrężny pieczywem, wędlinami oraz mięsem jest surowo wzbroniony.

Stan czystości posesji, placów, ulic i zakładów wytwórczych oraz sklepów będzie systematycznie kontrolowany przez lotną komisję sanitarno-porządkową oraz Milicję Obywatelską, a winni przekroczenia przepisów ulegną karze

na drodze karno-administracyjnej.

Miejmy nadzieję, że ta zdecydowana akcja Zarządu Miejskiego przyczyni się do poprawienia warunków sanitarnych w Tomaszowie. Ale całe społeczeństwo musi przyjść tu z pomocą i zająć zarówno od właścicieli domów jak i handlujących artykułami żywnościowymi, by dbali o czystość — rękojmię dobrego stanu zdrowotnego ogółu mieszkańców. (B)

Kat Tomaszowa skazany na śmierć

W tych dniach przed Sądem Okręgowym w Piotrkowie na sesji wyjazdowej w Tomaszowie-Maz. odpowiadał za swe zbrodnie dokonywane na ludności polskiej podczas okupacji 45-letni Leopold Grudziński.

Znając dokładnie stosunki tomaszowskie Grudziński oddawał hitlowcom wielkie usługi przy eksterminacji narodu polskiego. Jako agent niemieckiej policji kryminalnej, spowodował aresztowanie wielu obywateli Tomaszowa. W okre-

sie od 1942 do 1945 specjalizował się w wyszukiwaniu szczególnie „niebezpiecznych” Polaków, nad którymi podczas przesłuchiwań znęcał się w wyrafinowany sposób. Niemcy powierzali mu podczas badań czynności kata.

Akt oskarżenia, przygotowany przez prokuraturę Sądu Okręgowego w Piotrkowie, został w całej rozciągłości potwierdzony przez 27 świadków, którzy zeznawali podczas przewodu sądowego. Sąd wydał wyrok skazujący krwawego zbira za znęcanie się nad ludnością polską na 10 lat więzienia; pozbawienie praw na lat 5, oraz przepadek całego mienia, natomiast za morderstwo dokonane na 2-cho Polakach — Dziubka i Rybińskiego, Grudziński został skazany na karę śmierci przez powieszenie z pozbawieniem wszelkich praw na zawsze oraz przepadek mienia.

Strzeżmy się malarii

W ciągu ostatniej wojny wielu Polaków, rozrzuconych po wszystkich kontynentach chorowało na malarię. Wraz z ich powrotem do kraju, malaria została przyniesiona do Polski, i jak ostatnio wykazuje statystyka ilość osób chorujących na malarię stale wzrasta.

Wszystkie osoby, które obecnie chorują lub chorowały w ciągu ostatnich lat na malarię winny się zgłosić do specjalnych punktów przeciwmalarycznych. (w Tomaszowie, Ośrodek Zdrowia ul. Zapiecek 6, codziennie od 9—11 z wyjątkiem środy), celem leczenia obecnej choroby, leczenia zadanionej choroby oraz zapobiegnięcia nawrotom „zaleczonej” choroby.

Malaria jest ciężką chorobą, która niele-

czona może ciągnąć się przez całe życie człowieka, wyniszczając powoli jego organizm. Malaria może przebiegać z przerwami trwającymi rok, dwa, trzy. Każdej chwili może nastąpić nawrót tej choroby, jej leczenie staje się wówczas znacznie trudniejsze. Jak wiadomo, malarię przenoszą komary, których nie brak w naszym kraju.

Dla własnego dobra i dobra ogółu należy się zgłaszać we wskazanym punkcie przeciwmalarycznym, gdzie każdy otrzyma bezpłatnie poradę lekarską oraz lekarstwa przeciw chorobie i jej nawrotom, a w razie potrzeby skierowanie do bezpłatnego leczenia w szpitalu.

Przygody Jasia Wiercipiety

Bawmy się w Indian!

O, tak!

Deszcz!

Piedak!

